

Landsbygds Nytt

Nr 1 – 2011 Årgång 10

Länsstyrelsen Gävleborg och Länsstyrelsen Dalarna

Foto: Edward Wigen

JORDBRUKARSTÖD

- Nytt år med SAM
- Röster om SAM Internet

MILJÖRÅDGIVNING

- Biologisk betning av potatis
- Svarträda

LANDSBYGDSUTVECKLING

- Halvtid i Leader
- Slow Food Gästrikland

Allt utvecklingsarbete ska genomsyras av hållbar utveckling, ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Till och med lantbruk har, genom åren, fått göra vissa avsteg från denna princip men dessa tider måste nu och för alltid vara förbi. Miljön och familjen ska må bra när vi tjänar pengar.

En liten del i denna utveckling för ett hållbarare samhälle är att svenska kokkar får uppmärksamhet för anrättningar där ädlare delar kombineras med chark på samma tallrik. En trend som började för flera år sedan.

I 2008 års upplaga av Årets Kock vann Tom Sjöstedt med bland annat sylta på märgpipa och krispig oxfilé. Inget vi äter var dag men ändå väldigt intressant. Denna kock har dessutom uttalat i nyårsnumret av Allt om Mat:

- Det är nyårsafton. Då ska man unna sig riktigt bra kött. Enligt min filosofi är det bättre att köpa en mindre mängd dyrt kött av hög kvalitet och komplettera med goda korvar än att köpa en större mängd halv-dåligt kött som inte smälter i munnen.

2007 års tävling vanns av Tommy Myllymäki med senaps- och silverlöksglaserad skinka, korv av rostad sida samt varm sylta av lägg. Han har också varit med i Kock VM (Bocuse d'Or) i år och där kom han på andra plats. Det som är särskilt roligt för oss är att köttet levererades från Siljans Chark.

Korv har fått ökat intresse. Kötthalten i korvarna ökar och nya kryddningar berikar smakerna. Det är bra att vi har tillverkare i området. Kanske finns det utrymmer för fler charktillverkare. Jag

vill passa på att nämna att rekommendationer om minskad köttkonsumtion gäller i första hand att helt sluta med överkonsumtionen av kött. Köp inte mer än du äter. Ät inte mer än du behöver. På det sättet får fler råd att betala för bra kött som fötts upp på bra sätt.

Det gäller att ta tillvara det mesta på ett slaktdjur. Det vi inte äter är riktigt bra i biogastillverkningen. Mjukdelarna från Ickholmens slakteri driver 32 bussar i Linköping, året runt. Snart finns det inga biprodukter med kvittblivningsproblem. Allt är viktiga delar i hållbar utveckling.

Berit Löfgren

Halvtid

i Leader

Sverige är nu inne i halvtid på sin tredje Leaderperiod och Leader har aldrig varit så stort som nu. Idag nås 98 procent av alla boende på landsbygden, man vad utmärker Leadertanken?

Leader är en metod som bygger på att ideell, offentlig och privat sektor bildar ett partnerskap, en förening, för att utveckla landsbygden. Partnerskapet kallas LAG. I Sverige finns idag 63 Leaderområden varav 5 i Dalarna och två i Gävleborg: Nedre Dalälven, Falun-Borlänge, Dalälvarna, Bergslagen, Södra Fjällen, Hälsingebygden och Gästrikebygden.

Egen Budget

Leader ingår i EU:s Landsbygdsprogram med egen budget som till 60 procent finansieras av staten och kommunerna

och resten av EU. Nuvarande Landsbygdsprogram har varit igång sedan 2007 och pågår till 2013. I Sverige förvaltar Leader 3,2 miljarder under programperioden varav cirka 100 miljoner tillfaller Dalarna och 70 miljoner Gävleborg.

Inflytande på lokal nivå

Tanken med Leader är att ge människor på den lokala nivån mer inflytande över hur vi förvaltar våra offentliga medel. Detta vill EU uppnå genom att representeranter från lokalt näringsliv och ideella sektorn innehar minst hälften av styrel-

seplatserna i LAG. Jämställdhet uppnås genom en jämn representation i styrelsen vilket innebär fördelningen 40/60 av vardera könet. Styrelsen utser en verksamhetsledare som genomför den lokala utvecklingsplanen antagen av LAG.

De som söker projektstöd kan vara föreningar, offentliga aktörer och företag. Huvudsaken är att nyttan kommer fler till del än de som söker projektstöd. LAG bestämmer vilka projekt som beviljas men verksamhetsledaren har en viktig roll som bollplank mot projektsökande och för att få in nya projekt.

LAG-namn	Telefon VL	Webbsida	Kommuner
Leader Hälsingebygden	0278-62 61 72, 070-677 17 44	www.leaderhalsingebygden.se	Ovanåker, Nordanstig, Ljusdal, Söderhamn, Bollnäs och Hudiksvall kommun samt del av Härjedalens kommun
Leader Gästrikebygden	070-245 21 01	www.leadergastrikebygden.se	Gävle, Sandviken, Hofors och Ockelbo
Leader Nedre Dalälven	0291-213 15, 070-652 18 01	www.leader-nedredalalven.org	Säter, Hedemora, Avesta, Sala, Sandviken, Heby, Gävle, Tierp och Älvkarleby
Leader Falun-Borlänge	070 270 12 19	www.leaderfalunborlange.se	Falun, Borlänge
Leader Dalälvarna	0241-155 14, 070-319 94 76	www.leaderdalalvarna.se	Gagnef, Leksand, Malung, Mora, Orsa, Rättvik och Vansbro, Älvdalens församlingar
Leader Södra Fjällen	070-306 91 89	www.sodrafjallen.se	Bergs kommun med församlingarna Åsarna, Rätan, Storsjö, Övikens. Härjedalens kommun utom församlingarna Ytterhogdals, Överhogdals, Ångersjö och Älvros. Älvdalens kommun med församlingarna Säma och Idre. Malung-Sälens kommun Lima -Transtrands församling.
Leader Bergslagen	0222-450 88	www.leaderbergslagen.se	Nora, Hällefors, Ljusnarberg, Smedjebacken, Norberg, Skinnkatteberg, Lindesberg, Ludvika, Fagesta, Surahammar och av Örebro -Järle

Många nya projekt genom Leader

Sedan starten av programperioden 2007 har LAG-grupperna i Dalarna och Gävleborg beslutat om 380 leaderprojekt med en total projektslutning på 155 miljoner kr. En stor del av detta, 32 procent, är egeninsats i form av arbetstid eller kontanta medel som den sökande bidrar med. Totalt har hittills cirka hälften av de tillgängliga medel förbukats och LAG-grupperna i Dalarna och Gävleborg har alltså möjlighet att bevilja stöd till ett stort antal nya projekt de närmaste två åren.

Lokal utvecklingsplan

Det är inte vilka projekt som helst som kan söka stöd från LAG. Varje LAG-grupp utarbetar en gemensam utvecklingsplan för bygdens utveckling där lokala förutsättningar och initiativ tas tillvara. Planen har tagits fram av boende, ideella organisationer, näringsliv och myndigheter inom lokalområdet. Projekt som beviljas av LAG ska utmärkas av nytänkande, lokalförankring, nätverksbyggande, långsiktig hållbarhet och en överförbarhet av erfarenheter till andra projektägare. En viktig motprestation av projektägaren är att ställa upp med ideella insatser, på så sätt kan man hålla kostnaderna nere för projektet samtidigt som samhället får ut mer av varje skattekrona. Överförbarheten fås bland annat genom att alla färdigredovisade projekt läggs i en sökbar databas hos Jordbruksverket. Förutom att de enskilda projekten ska genomföras av ett nätverkstänkande ingår samtliga

LAG-grupper i regionala och nationella nätverk. Länsstyrelserna har ansvar för samordningen på regional nivå.

Översyn på regional, nationell och EU nivå

LAG kan inte fatta beslut på vilka grunder som helst. I botten finns ett regelverk som är gemensamt för hela EU. Varje beslut fattas formellt av Länsstyrelsen och all utbetalning sköts av Jordbruksverket. Utöver detta finns krav på löpande rapporter, handläggarkontroller och revisioner.

Kanslierna vid Leaderområdena finns till för att hjälpa projektägare upp på banan med sina projekt och bistå när det är dags för att ansöka om utbetalning.

Antas idéerna av LAG så fattar Länsstyrelsen beslut så snart alla underlag finns med.

Ideer? Har du utvecklingsidéer för ditt lokalsamhälle, hör av dig till närmaste Leaderkontor.

Jakob Ebner, 023-818 79,
jakob.ebner@lansstyrelsen.se

Håkan Sundelin, 026-17 11 29,
hakan.sundelin@lansstyrelsen.se

Med varmt tack till Adam Egerlid som skrev texten till en artikel i Utsikt-Värmland.

Foto: Leader Dalälvarna

Slow Food Gästrikland

då smaken får styra

Foto: Åse Augustson

Sparrisfestival

Vad är Smakernas Ark?

– Utvecklingen inom matindustrin har gått mot storskalighet på bekostnad av smaken. Slow Food har därför startat en Smakernas Ark för att återupptäcka, registrera, beskriva och kommunicera glömda smaker. Vi vill skydda den agrara mångfalden genom att främja traditionella inhemska grödor och djur. I arken finns till exempel källarlagrad getost, souvas, Ölandsbönan och Linderödsgrisen.

Finns det någon utrotningshotad mat i Gästrikland?

– I Gästrikland har vi Hedesundasnibben ”Häsensnibben” som är ett smördegbakverk i både salt och söt variant. Den bakades förr till fest. Jag vet ingen som bakar den kommersiellt längre. Det vore verkligen jätteroligt om någon skulle vilja göra det så att traditionen bevaras. Lökströmning med lokala recept är en annan typisk rätt från regionen. Vi vill verka för

Anita Hörnstein

Slow Food-rörelsen bildades i Italien 1989 som en reaktion på den växande trenden med snabbmat och minskningen av lokala mattraditioner. Idag har föreningen 100 000 medlemmar i 150 länder varav 900 i Sverige. Slow Food Sverige är organiserat i 21 regionala matsällskap. Landsbygdsnytt träffade Anita Hörnstein, ordförande för Slow Food Gästrikland, för att höra mer om föreningens verksamhet.

att recepten bevaras och stimulera krögare att servera traditionella maträtter. Maten får också gärna serveras med en liten historia, ”storytelling”, så gästen blir medveten om matens tradition.

Vad är en smakverkstad?

– I och med utvecklingen av färdigprocessad mat så har vi tappat känslan för hur mat ska smaka. Inför julen 2009 provsmakade vi olika typer av julsinka, exempelvis ekologisk-, närproducerad eller vildsvinssinka. Vi har också testat surströmming, hel, filead och med olika lagringstid. Vid kaffeprovningen testade vi olika bönor och rostningar för att reflektera över att det inte bara är pris och gammal vana som avgör. Vi är ingen gourméklubb utan vänder oss till alla som vill värna om naturlig mat att njuta av. Slow Foods tre ledord är god, ren och rättvis. Maten ska ha naturliga smaker, vara bra för miljön, vår hälsa och djurens välbefinnande och produceras under rättvisa former. Vi vill att medlemmarna i Slow Food rörelsen ska vara medproducenter och till exempel välja lokala produkter.

Vilka kommande aktiviteter planeras?

– I vår anordnar vi en sparrisfestival i Gavelhyttan utanför Gästrikland-Hammarby för tredje året i rad. Den har verkligen kommit att bli en jättepopulär aktivitet. I samarbete med Studieförbundet kommer det att bli en kurs där föräldrar och

barn lagar mat tillsammans av ekologiska råvaror. Slow Food-rörelsen försöker träna och medvetandegöra smakupplevelser för barn. Många yngre har tappat känslan och erfarenheten för hur en bra råvara skall smaka. Vi har även sett ett stort intresse för korvtillverkning. Kanske blir det en sådan kurs också.

Hur gör man om man vill bli medlem i Slow Food?

– Det finns lokala matsällskap i Dalarna, Gästrikland och Hälsingland. Via Slow Food i Sveriges hemsida kan man hitta kontaktpersoner som man kan anmäla sig till.

www.slowfoodisverige.se
www.slowfoodgastrikland.se

Åse Augustson 026-17 11 43,
ase.augustson@lansstyrelsen.se

Inforuta

Slow Food Dalarna

Lasse Hellander är ny ordförande för Slow Food Dalarna. De har ett 15-tal medlemmar än så länge. Flera intressanta aktiviteter planeras under året för att bygga på medlemsantalet och sprida budskapet. Planerade aktiviteter är bland annat smakstudio, besök hos producenter, närproducerade middagar samt information om ren mat.

Kontakt: info@hansmat.se

Svarträda

Sedan något år är det, enligt regelverket för gårdsstöd, tillåtet med svarträda. Svarträda innebär att marken ligger osådd under en stor del av växtodlingssäsongen och bearbetas mekaniskt för att bekämpa ogräs och då framförallt roto­gräs som tistel och kvickrot. Svarträdan bör användas med försiktighet och som en sista utväg när ogräsproblemen på skiftet blivit för omfattande. Om man använder svarträda ska den läggas in som en punktinsats och inte som en återkommande del i växtföljden.

Risk för läckage

Upprepade bearbetningar i kombination med att ingen gröda tar upp kvävet gör att det finns risk för växtnäringsläckage. Efter en svarträda kan det finnas anse­nliga mängder kväve i marken och vid en regnig höst kan mycket av detta lakas ut. Dessutom innebär ju trädan en utebliven skörd.

Bearbeta när ogräsen är som känsligast

Om man ändå bestämmer sig för att ha svarträda är det viktigt att den sköts så att effekten på ogräsen blir den bästa möjliga. Bearbetningen bör göras då

ogräsen har sitt lägsta energiinnehåll, det som brukar kallas kompensationspunkten. För åkertistel infaller kompensationspunkten vid 6–8 blad (begynnande knoppstadium), för fettistel (åkermolke) vid 5–6 blad och för kvickrot vid 3–4 blad. När mer än hälften av skotten nått kompensationspunkten är det läge att köra. Är det problem med flera ogräs får man göra en bedömning vilket är svårast och lägga större tonvikt vid just det ogräsets utveckling. Upprepa jordbearbetningen när ogräsen åter är i samma utvecklingsstadium.

En stor risk med svarträda är att det inte går att köra när det är som mest lämpligt för att det är för blött. Då får roto­gräsen möjlighet att lagra in ny energi och tillväxa i en miljö som är optimal, det finns ingen som helst konkurrens från en gröda om utrymme och ljus och i värsta fall kan en uppförökning ske.

För att bevara den effekt svarträdan ger på roto­gräsen är det bra att så en höst­gröda, helst råg, som fortsätter att hålla ogräsen tillbaka genom konkurrens. En höstsådd kan ju dessutom ta upp en del av kvävet som samlats i marken.

För att undvika att behöva ta till en svarträda är det viktigt att ha en varierad växtföljd, plöja och stubbearbeta noggrant, få till en jämn sådd som ger konkurrenskraftiga grödor mm. För mera information om roto­gräs och icke kemiska metoder att bekämpa dessa har Länsstyrelsen i Dalarna för några år sedan tagit fram en broschyr ”Rotogräs – tistel, skräppa och kvickrot” som kan beställas av Erik Köpmans eller laddas ner från Länsstyrelsen Dalarnas hemsida (klicka på Publikationer, vidare till Lantbruk & landsbygd och sedan Lantbruk).

Erik Köpmans 023 - 818 35,
erik.kopmans.lansstyrelsen.se

Frodig åkertistel utan konkurrens

Fettistel (åkermolke)

Foto: Erik Köpmans

Nytt år med SAM!

Ett nytt år innebär vanligtvis nya utmaningar och möjligheter. Att söka EUs jordbrukarstöd är inget undantag! Det finns såväl nya utmaningar som nya möjligheter för er lantbrukare.

Underskrift 15 juni

Kom ihåg att skriva under din SAM-ansökan! Nytt för i år är att om underskrift kommer till länsstyrelsen efter 15 juni kommer ansökan om utbetalning att avslås.

30 juni sista dag för underskrift av ändring inlämnad senast 15 juni

I Dalarnas och Gävleborgs län har vi beslutat att för ändringar inkomna senast 15 juni ska underskriftssidan skickas in senast den 30 juni.

Sista året på femårsåtagande 2011

Om du har åtagande för miljöersättningsår som gäller till och med 2011 kan du i år förlänga åtagandet till och med 2013. Det är endast i år som du kan förlänga åtaganden. Om du inte förlänger åtagandet i år kan du söka nytt först 2014 när den nya programperioden börjar.

Det finns dock några åtaganden som inte går att förlänga. Det går istället att gå in i nya åtaganden som vanligt nästa år. Dessa miljöersättningar är:

- Miljöskyddsåtgärder
- Våtmarker
- Restaurering av betesmarker och slätterängar
- Bränning (endast i Gävleborg)
- Mångfaldstråda (endast i Dalarna)

Lador i betesmark och slätterängar

Du kan inte längre få gårdsstöd eller kompensationsbidrag för den del av betesmarken eller slätterängen där det står en lada eller annan byggnad. Om du sedan tidigare har ett åtagande för miljöersättningen bevarande av betesmarker och slätterängar och det finns byggnader på marken, så får du miljöersättning enligt ditt åtagande. Du som söker nytt åtagande för bevarande av betesmarker och slätterängar kan däremot inte få ersättning för den del av marken där det står en lada eller byggnad.

Växtodlingsplan till miljöskyddsåtgärder

Om du söker miljöersättning för miljöskyddsåtgärder ska du skicka in en växt-

odlingsplan till länsstyrelsen samtidigt som du skickar in SAM-ansökan. Om växtodlingsplanen kommer till länsstyrelsen efter 30 juni får du mindre pengar i stöd eller inga pengar alls.

Du som söker nationellt stöd

Det finns inte längre någon gräns för hur många suggor och slaktsvin som det är möjligt att söka stöd för. Det har heller inte någon betydelse vilket slakteri slaktsvinen slaktas på.

Det är också möjligt att få stöd för alla bär och grönsaker som odlas på åkermark.

Helena Faktus,
Länsstyrelsen Dalarna, 023-818 62
Pernilla Månsson,
Länsstyrelsen Gävleborg, 026-17 11 44

Foto: Maria Levin

Rovdjursstängsel

31 mars 2011 är sista ansökningsdag för rovdjursstängsel i Gävleborgs län. Ansökningar inkomna senare handläggs i lägre prioriteringsordning. Du kan ansöka om ersättning för uppsättning av stängsel mot rovdjur på jordbruksmark. På Länsstyrelsens hemsida finns information om de olika insatserna inom Utvald miljö samt blanketter och anvisningar.

I Dalarnas län kan ansökan om ersättning för rovdjursstängsel lämnas in under hela året.

Sara Öberg, 026-17 11 74,
sara.oberg@lansstyrelsen.se,
www.lansstyrelsen.se/gavleborg

Undvik vanliga fel

Chansen att få stödpengarna i tid ökar om din ansökan är rätt ifylld. Ta dig tid att fylla i ansökan och kontakta länsstyrelsen om du har frågor.

Här är listan de fem vanligaste felen:

- Fel blockareal
Om du inte använder de förtryckta uppgifterna i SAM-blanketten ska du rita och förklara på blockkartan var mark ska läggas till eller tas bort.
- Fel grödkod för bete
Skilj på grödkoderna 50 Slätter- och betesvall på åker och grödkod 52 Betesmark.
- Fel i M7-kolommen
Har du ett åtagande för ekologiskt certifierad eller kretsloppsriktad produktion måste du kryssa i M7 för varje skifte som finns med i åtagandet för att få ersättningen.
- Ingen underskrift
Söker du via SAM Internet undertecknar du med e-leg eller på underskriftssidan som ska skickas in till Länsstyrelsen. Försäkranssidorna är borttagna i år och är ersatta med en sida som kallas för underskriftssida.
- Fyrahektarsgränsen
För att få gårdsstödet behöver du ha minst 4 hektar i din ansökan och stödrätter för minst 4 hektar.

Tillgång till dator i ansökningstider

Ska du göra SAM-ansökan på SAM Internet och behöver låna dator, skrivare och uppkoppling på Internet?

Länsstyrelsen i Gävle har en dator som du kan boka under kontorstid under mars. Ring 026-17 10 00. Personal från Jordbrukarstödsenheten kommer att finnas till din hjälp.

På de flesta bibliotek i länet finns datorer för utlåning. Även på Hälsinglands museum och Turistbyråerna i Söderhamn och Gävle kan du låna dator med Internet. Länsstyrelsen i Gävle har hela listan över datorer för utlåning i Gävleborg, ring oss gärna för mer information.

Viktiga datum 2011

En fullständig lista över datum som gäller stöden i SAM-ansökan finns på webben och i SAM-utskicket.

14-18 februari

- SAM-utskicket 2011 kommer i brevlådan.
- SAM Internet öppnar.

31 mars

- Sista ansökningsdag SAM 2011

15 juni

- Sista ändringsdag
- Sista dag att komplettera ansökan med underskrift

30 juni

- Sista sådatum om du söker miljöersättningar
- Söker du stödet miljöskyddsåtgärder ska växtodlingsplanen ha kommit in till länsstyrelsen 30 juni
- Sista dag för inlämning av underskriftssida för ändring inlämnad senast 15 juni

Välkommen till blankettmottagning för SAM 2011

Länsstyrelsen Gävleborgs blankettmottagning

Gävle

Länsstyrelsen tis, ons och torsdag
29-31 mars kl.8-16.

Ljusdal

Förvaltningshuset, Ljusdalssalen.
Onsdag 30 mars kl.13-19.

Länsstyrelsen Dalarnas Öppet Hus

Falun

Öppet Hus mån-tors 28-31 mars
kl. 07:30-16:00, Länsstyrelsen Falun.

Vi på länsstyrelserna kommer gärna ut och informerar om stöd och nyheter. Kontakta din länsstyrelse för att boka en informationsträff. Ni behöver vara minst 10 personer och ha en bokad lokal.

SAM Internet

Kurs i datasal

SAM-ansökan via pappersblankett kommer att tas bort och vi övergår till elektronisk ansökan 2012. Förbered dig redan nu.

Vi visar SAM Internet och du kan fylla i din ansökan på plats. Kurserna är kostnadsfria och vi bjuder på fika.

Anmälan till Eva Nordkvist, Studieförbundet Vuxenskolan,
0243-820 80, eller eva.nordkvist@sv.se.

Anger: Namn, adress, e-post och telefon samt kursens datum, ort och tid.

Om du får förhinder att delta ska detta anmälas, så person på reservlistan kan kallas in. Sista anmälningsdag är 7 mars 2011, efteranmälan i mån av plats. Anmälan till den sista kursen i Gävle ska göras senast den 17 mars.

Ta med ditt lösenord så att du kan jobba med din egen ansökan

Kurser i Gävleborg

14 mars: Utvecklingscentrum, Ljusdal,
13.00 -16.00 & 18.00-21.00.

15 mars: Länsstyrelsen, Gävle, 10.00-14.00.
16 mars: Studieförbundet Vuxenskolan, Hofors,
10.00-14.00.

17 mars: Forsa folkhögskola, 10.00-14.00
22 mars: Länsstyrelsen, Gävle, 18.00-21.00
(sista anmälningsdag 17 mars)

Kurser i Dalarna

10 mars: Fornby folkhögskola, Borlänge,
13.00 -16.00 & 18.00-21.00

14 mars: Siljansutbildarna, Mora,
13.00-16.00 & 18.00-21.00

15 mars: Lärcentrum, Hedemora,
13.00-16.00 & 18.00-21.00

16 mars: Lärcentrum, Vansbro,
13.00-16.00 & 18.00-21.00

Arrangörer: Länsstyrelserna, Studieförbundet Vuxenskolan samt LRF. Kursledare är personal från länsstyrelsen.

Röster om SAM Internet

Lantbrukare Harald Larsson, Wall, Torsåker

Varför söker du på SAM Internet?

- Jag gjorde tidigare ansökan själv på papper. Sedan tog sonen över ansvaret för ansökan. Han blev då nyfiken på att prova SAM-Internet.

Vad är det bästa med SAM Internet?

- Det är ett lättfattligt system som har blivit bättre och bättre. Det är bra att man får varningar och frågor om man skrivit något konstigt. Jag tycker att det känns säkrare att söka via SAMI än via pappersblankett.

Lantbrukare Ingmarie Häll, Dalfors, Furudal

Har du gått SAM Internetskurs?

- Första året jag gjorde min SAM-ansökan fick jag hjälp av min faster att skicka in den via SAM Internet. Hon berättade och visade hur jag skulle göra. Andra året åkte jag till länsstyrelsen i Falun och fick hjälp att göra min ansökan på deras datorer. Tredje året, som var 2010, satt jag hemma och försökte själv men åkte även på träffen i Bollnäs.

Är det något du tycker är svårt?

- Ja, att lägga till nya skiften när man ska dra linjer. Det är lite svårt att dra linjerna så de inte korsar varandra. Jag fick tips av länsstyrelsen att göra många små punkter och dra linjerna mellan dem.

Gustav Stigers, Dala Sörby växt AB

Varför söker du på SAM Internet?

- För att det är enkelt och går fort.

Vad är det bästa med SAM Internet?

- Tillgängligt, programmet rättar om jag gör fel och det finns kontroller som gör att jag inte glömmet något.

Har du gått SAM Internetskurs?

- Nej, jag har inga bekymmer med SAM Internet. Det är självlärande.

Är det något du tycker är svårt?

- Nej, egentligen inte! Jag grubblar lite innan jag kommer igång. Men det är inget som är obegripligt.

Kenneth Hebert, Nyckelby lantbruk AB

Varför söker du på SAM Internet?

- För att ansökan förhoppningsvis blir rätt ifylld, med siffror som är rätt och dugliga.

Vad är det bästa med SAM Internet?

- Vet inte.

Har du gått SAM Internetskurs?

- Ja, men det var länge sedan.

Är det något du tycker är svårt?

- Inte direkt. Det var lite problem när man skulle använda bara Internet Explorer.

Potatisodlare intresserade att prova nya metoder

Dalarna är ett län med goda förutsättningar för odling av potatis med hög kvalitet. På företagen sker en ständig utveckling och intresset för nya hjälpmedel och teknik är stort.

Foto: Åsa Rölin

Med syfte att nå en ännu högre kvalitet och ökad skörd testade några odlare en flytande produkt som innehåller växtnäring och jordbakterier under säsongen 2010. Förhoppningar finns att den kan ge snabbare uppkomst och bättre skalfinish. Utseendet på potatisen blir allt viktigare då potatis säljs tvättad antingen som lösvikt eller i genomskinliga påsar. Vissa bakterier anses kunna bidra till att stimulera tillväxten, förbättra plantans växtnäringssupptag och öka motståndskraften mot flera olika sjukdomar. Betning av spannmålsutsäde med bakterier används kommersiellt i stor skala sedan flera år. Inom potatisodling är användning av bakterier ännu i sin linda och potatisodlarna i Dalarna är därmed pionjärer.

Test med bakterier

Olika bakteriepreparat beställdes hem och provades i flera fält i stor skala under säsongen 2010. Ett demoförsök med två upprepningar och sex olika typer av behandlingar gjordes hos Gunilla Gustafsson, SG Potatis. I demoodlingen testades tre olika produkter. Fertilital en flytande produkt som innehåller växtnäring och jordbakterier av släktet *Bacillus subtilis*. FZB24 som består av enbart av *Bacillus subtilis*. Samt Proradix som består av jordbakterier av släktet *Pseudomonas fluorescens*. Bakteriepreparaten testades både med och utan kemiska betmedel.

Rhizoctonia solani (groddbränna) är en besvärlig skadegörare i potatisodling, den ger försämrade uppkomst, missför-

*Den 30 juni graderades stjälkarna avseende *Rhizoctonia* (groddbränna) i demoodlingen hos SG potatis. Stjälkarna var fina och friska i alla behandlingar och även utan någon behandling alls. Någon skillnad kunde inte uppmätas. På bilden är potatisen betad med det kemiska betmedlet Maxim samt sprayad vid sättnings med bakteriepreparatet FZB24. Gradering gjordes också i några ekologiska odlingar behandlade med bakteriepreparatet Proradix, men inte heller där kunde någon säker skillnad jämfört med obehandlat observeras*

made knölar och lackskorv. Kemiska betmedel minskar den utsädesburna smittan. I ekologisk odling där kemiska hjälpmedel inte är tillåtet är behovet av ett biologiskt hjälpmedel mot groddbränna extra stort. Intresset att använda Fertilital i konventionell odling inspirerade till att även prova bakterier i ekologisk odling. Både *Bacillus subtilis* och *Pseudomonas fluorescens* är godkända inom ekologisk odling i bl.a. Tyskland. Efter förfrågan blev produkten Proradix godkänd att testas i KRAV-odling och några ekologiska potatisodlare i Dalarna provade att beta utsädet i samband med sättnings.

Demonstrationsodling besöktes under fältdag i augusti

Den 19 augusti anordnade Länsstyrelsen tillsammans med Potatisodlarförbundet, Ekologiska lantbrukarna och Hushållningssällskapet en fältdag för potatisodlare. Intresset var stort och tjugoo deltagare samlades hos Gunilla Gustafsson SG:potatis, Vikbyn Hedemora. I lagerhuset var det föredrag av Björn Andersson och Sadhna Alström som forskar kring bakterier i potatisodling inom SLU. På plats fanns också representanter

På fältdagen i augusti besöktes också Per-Anders Roslunds ekoodling där sorterna Terragold, Bionica och Sarpo Mira odlades bredvid varandra. Här blev det mycket diskussion kring stjälbakterios som kommit med köpt utsäde.

från de olika firmor som marknadsför bakterierna. King Edward från de olika behandlingarna var upplagda anonymt i olika korgar och alla fick göra en kvalitetsbedömning. Det var svårt att se några större skillnader, möjligen fick potatis från odling med Proradix bäst omdöme och den helt obehandlade sämst.

Intresse finns för fortsatta tester

Skörden från de olika behandlingarna i demoförsöket hos SG potatis är inlagrade. Bedömning kommer att göras under våren för att se om de olika behandlingarna har gett potatisen en bättre skalfinnsih efter en längre tids lagring. I samband med bedömning av kvalitet kommer även storleksutfall och skörd beräknas. I Bengt Erikssons ekologiska odling av sorten Princesse gav betning med bakteriepreparatet Proradix en ökad skörd och en mindre fränsortering. Sommarens erfarenheter tillsammans med andra försöksresultat har redan gett intresse för vidare tester sommaren 2011. Proradix kommer att provas i några ekologiska odlingar och en demonstrationsodling är under planering. Hur tester med Fertivital och FZB24 går vidare är ännu inte bestämda.

Sortprovning i ekologisk odling

Under fältdagen visades även det ekologiska sortförsöket som sköts av Hamre försöksstation i Hedemora. Sortförsöket ingår i en nationell försöksserie som pågått under många år. 2010 jämfördes Bionica, Cicero, Jutlandia, Melody, Opera, Terragold mot mätarsorten Sava. Fältdagen var en perfekt tidpunkt för att studera bladmögel. Angreppet hade börjat någon vecka tidigare och det varma och fuktiga vädret gjorde att angreppen var aktiva och ökade snabbt i tillväxt. Det syntes stora sortskillnader. Lägst angrepp hade Terragold (1%) därefter Cicero, Opera och Bionica (mellan 4-8%). Mest angrepp hade Jutlandia (70%), följt av Melody (43%) angrepp. Det blev intressanta diskussioner med Björn Andersson som är landets främste expert när det gäller potatisbladmögel. Resultat från de ekologiska försöken finns nu på Fältforsk SLU:s hemsida www.slu.se/faltforsk I Hedemora fick Cicero högst skörd, tätt följd av Bionica.

Åsa Rölin, Hushållningssällskapet Skarborg,
0730-50 00 44

Nötkreatur ska hållas på bete

Nötkreatur i Dalarnas och Gävleborgs län ska under en tidsperiod om minst två månader hållas på bete. Länsstyrelsen kommer under 2011 att utföra beteskontroller.

Med undantag för mycket unga djur och tjurar så ska nötkreatur hållas ute sommertid. Länsstyrelsen gjorde under förra året kontroller av betesdriften och kommer även i år att särskilt kontrollera att mjölkkor hålls på bete. Mjölkkor i Dalarna och Gävleborg ska hållas på bete minst sex timmar dagligen under en sammanhängande tidsperiod om minst två månader. Tidsperioden ska infalla någon gång under perioden 1 maj till 15 oktober. Dessa bestämmelser utgör inget hinder för att släppa ut djuren före 1 maj. Övriga nötkreatur med krav på bete ska vistas ute dygnet runt.

Även får och getter omfattas av beteskrav.

Du har väl läst djurskyddslagen, djurskyddsförordningen och föreskrifterna som gäller lantbrukets djur? Dessa hittar du också när du läser på hemsidan om ditt djurslag.

Vill du läsa mer?

[www.jordbruksverket.se/
annesomraden/djur](http://www.jordbruksverket.se/annesomraden/djur)

Klicka på ditt djurslag och läs om hur du ska hålla dina djur när de går ute.

Foto: Kristina Hansson

Studieresa om VÅTMARKSANLÄGGNING i Leksand

Lördagen den 16 april kl 9.00 -15.00

Våra reseledare:

Staffan Müller - känd för sitt stora engagemang för våtmarker både i Leksand och övriga landet. Arbetar som Leksands kommuns naturvårdsförvaltare

Johan Backlin - som äger och brukar Klosters gård i Hedemora, har jobbat med anläggande av våtmarker i Östergötland och i Dalarna

Dagens innehåll:

- Besök vid olika våtmarker runtom i Leksand
- Information om miljöersättningar
- Tekniska lösningar - hur gör man?
- Våtmarkers olika värde - för dig och naturen!

Samling: Limsjön, parkeringen vid södra viken.
Blir vi många: transport med buss, annars samåkning.

Anmälan:
Senast den 12 april.
Anmäl dig själv via "www.kompass.lrf.se" med kod 12488
(klicka på "kurs/seminarium") eller ring
Maria Jons, tfn: 023-813 33,
Johanna Jansson, tfn: 023-813 52

Läs mer på:
www.lansstyrelsen.se/dalarna/vatmarksprojektet

Studieresan är gratis

Vill du delta i Greppa Näringen?

Greppa Näringen är ett informations- och rådgivningsprojekt som drivs gemensamt av LRF, Jordbruksverket, Länsstyrelserna samt ett stort antal företag i lantbruksbranschen. Genom arbetet i Greppa Näringen ska lantbruket bidra till att miljökvalitetsmålen "Ingen övergödning", "Giftfri miljö" och "Begränsad klimatpåverkan" uppnås. Från och med år 2010 deltar Gävleborgs- och Dalarnas län fullt ut i Greppa Näringen. De som deltar kommer att erbjudas kostnadsfri rådgivning som både lantbrukare och miljön tjänar på. Exempel på rådgivning är: startbesök där det görs en växtnäringsbalans och en rådgivningsplan, fosforstrategi, grovfoderodling och klimatrådgivning.

För mer info se www.greppa.nu

Vill du ta del av Greppa Näringens individuella rådgivning kontakta
Shan Solivan Länsstyrelsen i Gävleborgs län
026-17 11 27 eller
Martin Henriksson Länsstyrelsen i Dalarnas län
023-818 14 så förmedlar vi till aktuella rådgivningsorganisationer.

Nominera årets ängsbrukare i Dalarna!

Länsstyrelsen kommer under 2011 att för första gången dela ut ett pris till årets ängsbrukare i Dalarna.

Utan slåtter inga ängar
Slätterängarna hör till de mest artrika och arttäta markerna vi har och de har därmed ett stort biologiskt värde. Slätterängarna är också en viktig del av vårt kulturarv skapat av generationer av lantbrukare. Ängarna är dock helt beroende av att det finns människor som fortsätter att sköta dem. Utan årlig slåtter med lämpliga redskap och vid rätt tid på sommaren inga ängar!

Att det överhuvudtaget finns några ängar alls kvar beror på att det runt om i Dalarna finns enskilda människor, familjer, företag och föreningar som lägger ner ett enormt arbete på att sköta sina ängar. För att uppmärksamma deras viktiga arbete och sporra till fortsatta insatser kommer Länsstyrelsen att dela ut ett nyinstiftat hederspris till

Årets ängsbrukare i Dalarna. Vinnaren utses av en jury med representanter från Länsstyrelsen, Naturskyddsföreningen, Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbund och LRF.

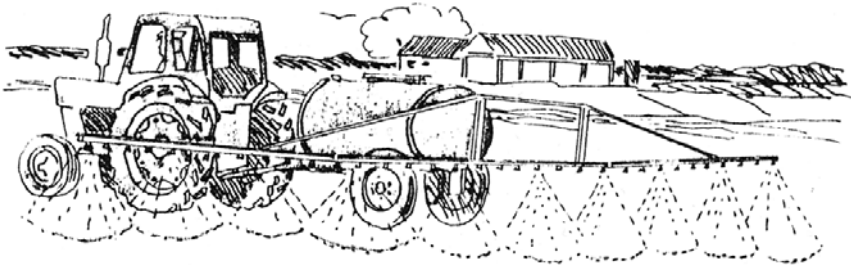
Föreslå kandidater till priset
Allmänheten inbjuds att nominera kandidater till priset.

Man kan nominera enskilda personer eller föreningar som på ett förtjänstfullt sätt skött en eller flera slätterängar med höga biologiska och kulturhistoriska värden i Dalarna.

Senast den 30 april ska nomineringarna, med beskrivning av den nominerade och motivering till varför just han/hon/de är lämpliga pristagare, vara inne hos Länsstyrelsen.

Märta Ohlsson 023-811 30,
marta.ohlsson@lansstyrelsen.se

GRUNDkurs för behörighet att använda växtskyddsmedel 2011

Lantbruk, trädgård, golf/grönyta och skog

Behörighet att använda växtskyddsmedel krävs för alla som använder kemiska växtskyddsmedel av klass 1 L och 2 L. Kravet är kopplat till själva användandet / hanteringen / utspridningen. Behörigheten gäller i fem år, kan därefter förnyas med en fortbildningskurs om en dag.

Grundkurs (4 dagar)

Dalarna

Tidpunkt: 22-23 mars samt 31 mars - 1 april.

Platser: Borlänge - Fornby Folkhögskola

Anmälan: senast 8 mars

Gävleborg

Tidpunkt: 28-29 mars samt 4-5 april.

Platser: Arbrå - Nytorps Naturbruksgymnasium

Anmälan: senast 14 mars

Anmälningar och frågor

Dalarna: Gunilla Streijffert tel 023-818 55, 070-55 888 56
eller e-post gunilla.streijffert@lansstyrelsen.se

Gävleborg: Mats Selin tel 026-17 11 32, 070-373 93 25
eller e-post mats.selin@lansstyrelsen.se

Aktuell info om behörighetskurserna kommer att finnas på Länsstyrelsernas hemsidor.

Är du intresserad av att utveckla en ekologisk grisproduktion?

HS Konsult har fått medel från Landsbygdsprogrammet för att anordna fem träffar om ekologisk grisproduktion. Nu har vi bokat första träffen i Uppsala.

Tid: Den 2 mars, kl 10 till ca kl 15

Plats: Sågargatan 10 i Uppsala (Hushållningssällskapets lokaler, övriga träffar kommer att vara ute på gårdar). Vi diskuterar KRAVs regler på förmiddagen (bla. Hälsoprogram) och på eftermiddagen berättar Maria Lindberg, Djurhälsovården om t.ex. vilka rön som gäller för behandling, hur och vilka medel som ska användas, aktuella behandlingsråd mm.

Kostnad: 1500 kr plus moms/företag för alla fem träffarna under 2011.

Anmälan: Senast den 25/2!

Anmälan och frågor:

Stina Stabo på HS Konsult tel 018-56 04 19 / 070-399 11 89

Välkommen till kursdag i ekologisk potatisproduktion!

Vi träffas hos familjen Wåhlstedt i Dala Floda tisdagen den 22 mars kl. 9.30- ca 15.00

Vi startar med kaffe 9,30-10,00

Under dagen kommer vi att diskutera aktuella odlingsfrågor och utbyta erfarenheter.

Några programpunkter:

- Tyska forskningsresultat och erfarenheter från ekologisk potatisodling.
- Växtnäring, erfarenheter från sommarens mätningar av nitrathalt i blad och specifik vikt på knölar. Diskussion kring gödslingsstrategier.
- Betning med bakterier
- Stjälbakteries en sjukdom i förändring
- Resultat från sortförsök
- Knäpparlarver, resultat från sommarens fallor.
- Vi tittar på förgroning av potatis

Medverkar gör

Åsa Rölin, Potatisrådgivare,
Hushållningssällskapet Skaraborg
Stefan Färlin, Organox

Kostnad: 400 kr/företag (faktureras i efterskott) + lunch och fika som betalas på plats

Anmäl dig senast onsdagen 16 mars

till www.kompass.lrf.se med kurskod 12481 eller
Kristina Homman,
kristina.homman@lansstyrelsen.se
023-818 29 eller
Erik Köpmans,
erik.kopmans@lansstyrelsen.se
023-818 35

TELEFONLISTA

Dalarna Riktnummer 023

Lantbruksenheten

Hans Lillpers 818 46 Enhetschef

Jordbrukarstödsfunktionen

Ann-Catrin Hedén 812 11 EU-stöd, miljöinvesteringar, fäbodlar, kulturmiljöer
 Ann-Marie Fagerberg 818 10 TF funktionssamordnare, gårdsstöd
 Björn Forsberg 818 34 Föräldraledig
 Edward Wirgén 818 39 EU-stöd, ekologisk produktion, tvärvillkor, miljöersättning för skötsel av våtmarker
 Eva Jonsson 813 29 EU-stöd
 Ewa Pettersson 818 52 EU-stöd, kompensationsbidrag, nationellt stöd, vallodling, fältkontroller
 Gisela Kayal 818 03 Kontrollansvarig, EU-stöd, blockkartor
 Helena Faktus 818 62 EU-stöd, kulturmiljö
 Inger Mattsson 818 30 EU-stöd, fältkontroller, miljöskyddsåtgärder, kvalitetscertifiering
 Jennie Lundgren 818 48 EU-stöd, betesmarker, åtagandeplaner
 Marie Eriksson 818 51 EU-stöd, miljöinvesteringar
 Per-Erik Rustas 818 42 EU-stöd, fältkontroller, djurkontroller

Landsbygdsutvecklingsfunktionen

Mats Mårtensson 818 43 Funktionssamordnare, förprovningar av djurstallar, stallmiljö, planfrågor
 Cecilia Lundmark 818 25 Föräldraledig tom 11-07-01, kontakta Katarina Österberg
 Erik Köpmans 818 35 Ekologisk produktion, kompetensutveckling (företagsstöd, projektstöd)
 Gunilla Streijffert 818 55 Växtskydd, växtnäring, gödselspridning, bitillsyn, potatiskräfta
 Henrik Hansson 818 17 Företagsstöd, investeringar, projektstöd
 Katarina Österberg 818 26 Förprovningar av djurstallar
 Kristina Homman 818 29 Trädgårdsproduktion, småskalig livsmedelförädling
 Line Nilsson 818 49 Företagsstöd, investeringar, startstöd
 Martin Henriksson 818 14 Bioenergi, växtnäring, växtodling
 Michael Persson 818 37 Statistik, kunskapsunderlag
 Märta Hagberg 818 61 Företagsstöd, investeringar, startstöd
 Märta Ohlsson 811 30 Rådgivning, natur och kulturmiljöer, ängsprojekt
 Ninette Andersson 818 33 Projektstöd, landsbygdsutveckling
 Peter Sennblad 818 38 Rådgivning, naturbetesmark, våtmarker
 Sten-Rune Lundin 818 69 Köttproduktion på naturbetesmarker

Djurskydd

Anna Hagström 811 07 Djurskydd
 Anna Sörlin 811 08 Djurskydd
 Cecilia Fröberg 810 79 Biträdande länsveterinär, djurskydd, smittskydd (tj.led.)
 Joakim Önnemar 811 06 Djurskydd
 Johanna Öjjer 811 09 Djurskydd
 Katarina Österberg 818 26 Djurskydd, förprovning djurstallar
 Maj Ardesjö 811 05 Djurskydd, besiktning av djurstallar, förprovning
 Maria Eriksson 811 02 Djurskydd
 Olle Rydell 810 80 Länsveterinär, dricksvatten, livsmedel, djurskydd, smittosamma djursjukdomar
 Rebecca Nääs 810 78 Biträdande länsveterinär, djurskydd, smittskydd
 Sandy Hjort 811 03 Administration djurskydd och primärproducenter

Näringslivsenheten

Jakob Ebner 818 79 Samordning Leader
 Liselotte Sandberg 810 10 Samordning Leader

Gävleborg Riktnummer 026

Jordbrukarstödsenheten

Jenny Larsson 17 11 57 Enhetschef
 Anna Hernell 17 11 92 EU-stöd, ekologisk produktion, kvalitetscertifiering
 Douglas M.Chang 17 11 50 EU-stöd, SAM Internet, kompensationsbidrag och nationellt stöd
 Joakim Engholm 17 11 34 EU-stöd, fältkontroller
 Gunilla Ericsson 17 11 31 EU-stöd, gårdsstöd
 Ingrid M Andersson 17 11 53 EU-stöd, fältkontroller
 Johanna Berg 17 11 82 EU-stöd, vallstöd, brukarskiften
 Karin Ellgardt Fredlund 17 11 24 EU-stöd, ekologisk produktion, kvalitetscertifiering, rådgivare trädgårdsproduktion
 Lina Norrlund 17 11 47 EU-stöd, SAM Internet, fältkontroller
 Mikael Dahlbom 17 11 25 Kontrollansvarig, fastighetsfrågor
 Per Andersson 17 11 37 EU-stöd, fältkontroller
 Anna Wassberg 17 11 28 EU-stöd, vik stödsamordnare, utvald miljö
 Åsa Andersson 17 11 22 EU-stöd, betesmarker och slätterängar, brukarskiften
 Anna Fläckman 17 11 61 EU-stöd, fältkontroller, nya kundnummer, blockkartor
 Sara Öberg 17 11 74 EU-stöd, Betesmarker, Utvald Miljö
 Robert Nordström 17 11 90 EU-stöd, Fältkontroller
 Linnéa Eng 17 11 21 EU-stöd, Fältkontroller, blockkartor
 Åse Augustsson 17 11 43 EU-stöd, Kulturmiljö, Miljöskyddsåtgärder

Enheten för landsbygd och tillväxt

Berit Löfgren 17 11 36 Enhetschef
 Anders Johansson 17 11 46 Rådgivare, biologisk mångfald
 Petra Forsmark 17 12 08 Rådgivare, husdjur, ekologisk produktion
 Christer Örn 17 11 13 Fiskekonsulent
 Erik Holmestig 17 11 26 Företagsstöd, landsbygdsprogrammet
 Håkan Sundelin 17 11 29 Projektstöd, Leader, landsbygdsprogrammet
 Jan Moberg 17 11 52 Rådgivare, biologisk mångfald
 Johan Färin 17 11 83 Rådgivare, biologisk mångfald
 Karl Gullberg 17 11 12 Länsfiskekonsulent
 Klas Fredriksson 17 11 59 Företagsstöd, landsbygdsprogrammet
 Lars Jansson 17 12 81 Företagsstöd, regional utveckling, kommersiell service
 Mariana Femling 17 11 81 Projektledare Hästlyftet
 Marita Forsell 17 12 77 Företagsstöd, projektstöd, regionalutveckling
 Shan Solivan 17 11 27 Rådgivare, växtodling, ekologisk produktion, växtnäring
 Siv Skoglund Degerman 17 13 50 Stöd inom fiskerifonden
 Åsa Eklund Öberg 17 12 99 Företagsstöd, regional utveckling
 Åsa I Eriksson 17 11 35 Projektstöd, landsbygdsprogrammet
 Carina Munter 17 11 54 Projektstöd, landsbygdsprogrammet
 Gunilla Lindfeldt 17 13 62 Främja kvinnors företagande
 Bertil Karsbo 070-681 52 47 Mentorsprojektet kommersiell service

Länsveterinärenheten

Lars Bondeson 17 13 17 Enhetschef
 Arminé Avetian 17 11 72 Länsveterinär
 Gunilla Hartwig 17 11 40 Handläggare djurskydd, smittskydd, förprovning djurstallar
 Jenny Lind 17 11 07 Djurskyddshandläggare
 Jessica Simpson 17 10 07 Djurskyddshandläggare
 Lars Strömberg 17 10 04 Djurskyddshandläggare
 Lena Scharin 17 10 08 Djurskyddshandläggare
 Mats Selin 17 11 32 Handläggare förprovning av djurstallar, rådgivare växtnäring och bekämpning.
 Mona Rönning 17 10 09 Djurskyddshandläggare
 Sonny Axlund 17 11 30 Djurskyddshandläggare
 Linda Hillberg 17 10 05 Djurskyddshandläggare
 Maria Edlén 17 11 14 Handläggare djurskydd, livsmedel